

Begrotingsbehandeling 2017 Progressief Leudal

Beste aanwezigen, ik moet helaas constateren dat ik –uit bezuinigingsoverweging- de leestekst klein heb afgedrukt, en mijn leeftijd –ik werd juist 52- er nu voor zorgt dat ik mogelijk een foutje maak in de toespraak.

Dit jaar staat er een andere coalitie aan het roer dan vorig jaar. Het CDA is verdwenen en Ronduit Open is aangetreden. Progressief Leudal heeft meer vertrouwen in deze coalitie dan de eerdere, maar of dat ook waargemaakt wordt, moet nog blijken. De eerste raadsvoorstellen waren weinig indrukwekkend. Vandaag bespreken we de eerste begroting van deze coalitie.

De afgelopen jaren waren de begrotingsvergaderingen een aaneenrijging van voorstellen, gebaseerd op 'gebrek aan visie'. Twee jaar geleden werden we als partij volledig verrast door het visieloze stuk, dat toen 'burgerkracht in Leudal heette', maar feitelijk inzette op destructie van de Leudalse samenleving: op alles werd bezuinigd, . . Angst was leidend, het was de nacht van de 'op koers zijnde en zinkende schepen'.

Vorig jaar was de vertwijfeling toegeslagen bij het college, wat zich uitte in minder destructieve voorstellen, maar wél een begroting met een **negatief** saldo van €350.000. Daarbij werden de echte noden van de samenleving, de sociale participatie, de achteruitgang van milieu, landschap en natuur totaal vergeten. Daarbij werden diverse taken op het bordje van de inwoners gegooid.

Nu zijn we aanbeland bij een begroting van een nieuwe coalitie. Wat is er veranderd ten opzichte van vorige begrotingen, is dan de vraag. Veel plannen zijn teruggedraaid, maar hebben wel sporen achtergelaten. . Waar hebben we het over?

- 1) **Financieel** lijkt het eenvoudig opgepakt door dit college: een greep uit de kas , maar ook minder belastingverhoging. Dat kan voor een beperkte duur een optie zijn, maar zal na enkele jaren niet volgehouden worden. In ieder geval geeft het geen negatief saldo voor 2017. En voor de komende jaren zijn weer vette inkomsten van het rijk geprognoseerd. Dus zijn ook voor de jaren 2018-2020 op papier goede saldi opgenomen.
Daarnaast is een boekhoudkundig trucje opgenomen om gebouwen niet meer af te schrijven als ze in de verkoop staan. Dat slaat natuurlijk nergens op en is niet reëel. In ieder geval creëer je daarmee een verlies in de toekomst. Want bezuinigen op onderhoud is altijd een vorm van roofbouw plegen en zal zo als een boemerang terug komen bij een volgend college.
- 2) En als we het hebben over **visie**, dan zien wij weinig veranderingen: ook dit college heeft géén visie over het verder moet met de gemeente Leudal. Wij concluderen dat Ronduit Open en Samen Verder tot elkaar veroordeeld zijn en het proberen tot de verkiezingen vol te houden. Een voorbeeld van deze houding zien we terug in de amendementen van de coalitiepartijen: veel vage tekst, maar nauwelijks concrete voorstellen. Ook zien we geen stimulansen ontstaan voor nieuwe burgerinitiatieven ontstaan, die de gemeenschap werkelijk versterken.
- 3) Laten we de voorstellen uit de programmabegroting even op thema doornemen:

Thema sociaal domein.

Sinds 2015 liggen meer sociale taken bij de gemeente. Deze heeft in de afgelopen jaren veel taken doorgeschoven naar de inwoners van Leudal, onder het mom van burgerparticipatie. Hierdoor houdt de gemeente veel WMO-geld in eigen portemonnee.

Andere posten, zoals jeugdzorg zijn wél duur uitgevallen. Dat de budgetten nu worden ontschot ondersteunen wij dan ook van harte, liever laat dan nooit. Wij missen nog wel de methodiek, die de gemeente gaat hanteren om te voorkomen dat één tegenvallend domein straks de geheel onschotte pot kan leegtrekken.

Oftewel: hoe regelt het college dat er precies genoeg geld gaat naar elk domein? Het bij voorbaat inbouwen van drempels lijkt mij bijvoorbeeld een goede zaak.

De gemeente wil na de transitie in 2017, met 2 jaar vertraging, inzetten op een transformatie in het sociale domein. Anders dan voorheen wordt volgens het college ingezet op 'preventie, eigen kracht en samenredzaamheid. En als het niet anders kan: maatwerkvoorzieningen'. Onze vraag is dan: wat is het verschil met nu? Progressief Leudal vindt dat er altijd ingezet moet worden op maatwerk voor de client. Wat niet wil zeggen dat iedereen een individuele voorziening moet krijgen, maar wél dat het aanbod aansluit op de vraag. Daarbij vinden wij dat de mantelzorgers goed en individueel ondersteund moeten worden als dat nodig is, inclusief de passende scholing. Dit kan ook betekenen het invoeren en stimuleren van innovatieve digitale hulpmiddelen en uitwisseling. Want je kunt als gemeente niet dóórgaan met het afschuiven van taken op de mensen, die ook nog aan samenredzaamheid moeten doen en tot hun 67ste moeten blijven werken.

Ook heeft de gemeente ingezet op Co-creatie. Het lijkt op een eufemisme van 'Ad Hoc beleid'. In ieder geval hebben wij nog geen enkel tastbaar resultaat gezien van de Co-creatie.

Kortom: wij zien nog weinig transitie, én te weinig actie om de doelen ook werkelijk te bereiken.

Thema Majeure Projecten

Wat in de loop van de jaren opvalt onder projecten is dat zij ieder jaar weer langs lijken te komen: Ik noem ze even de vernalijde 3: de N280, de wielerbaan, Park Leudal-Oost. Dat Progressief Leudal de hierbij genoemde bedragen té hoog vindt mag bekend worden verondersteld. Zeker als het wordt afgezet tegen de maatschappelijke opbrengsten. -nemen we de Wielerbaan Haalen: het gaat om zo'n 20.000 m² asfalt voor baan en middenstuk. Een kolos dus. Plus ombouw van kantine en parkeerterrein. Nu hebben 2000 mensen een petitie getekend, maar dat geeft geen enkele garantie dat mensen ook komen fietsen. Denk aan het gemeenschapshuis in Grathem, waar eerst bijna alle verenigingen zeiden dat ze daar behoefte aan hadden, maar toen ze hun deelname moesten vastleggen, bleek de opkomst aanzienlijk minder.

Als we het plan zien, dan is de bezetting helemaal niet hoog: overdag amper, 's avonds en op zaterdag; Bovendien is de baan maar een half jaar open.

Wij weten zeker dat er meer auto's zullen komen dan wordt voorgespiegeld, omdat het nooit gebeurt dat wielrenners **eerst massaal onveilig** er naartoe fietsen, **dan veilig rondjes** gaan draaien en vervolgens weer **onveilig terugfietsen**. En het wel degelijk overlast opleveren, omdat het nu dichterbij de huizen ligt en er felle belichting komt. Wij denken dat een wielerbaan beter verder van een kern kan liggen, zoals ook anderen zeggen.

En als we het hebben over regionale samenwerking: wat betekent dit plan voor de wielerbaan in Panningen, het Thyas complex dat recentelijk met veel geld is opgewaardeerd? Kapitaalvernietiging is dus aan de orde, zoals ook dhr.

Berkers van Thyas al heeft gezegd. Wij vinden dat een concurrentiestrijd nooit betaald zou moeten worden door de belastingbetaler, maar uw raad blijktbaar wél.

(2e termijn evt.: Als dhr Frans Maassen maar 2% van zijn miljoenenbudget voor de Lottoploeg zou geven aan de wielerbaan zou de belastingbetaler ontzien worden. Maar daar wordt blijkbaar niet aan gedacht.)

-Sportpark oost wil erg veel tegelijkertijd en kost ook erg veel geld. Het klinkt prachtig, maar het is de vraag of het niet een maatje te groot is voor het gebied. Hoeveel verenigingen buiten Neer hebben een bindende overeenkomst gesloten en hoeveel binnen Neer?

-Maar dit jaar vinden wij gelukkig ook **écht goede** burgerinitiatieven opgenomen in de lijst: De samenwerking van de voetbalverenigingen Kelpen-Oler, Grathem, Ell en Hunsel én de samenwerking van de scholen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter. Wat deze mensen en groepen willen is realistisch en haalbaar; misschien minder spectaculair, maar wel vóór en door inwoners van deze mooie gemeenten. Dit hebben de tennisclubs van Haalen en Horn ook gedaan: van onderaf een mooi sportcomplex opbouwen.

-Tenslotte staan wij -als indiener van een motie hierover- ook helemaal achter het besluit om het fietspad langs de Heldenweg aan te gaan leggen.

Ten aanzien van het **personeel** zien wij dat de organisatie weliswaar op papier een slag heeft gemaakt, maar dat we weinig vruchten zien. Ook gaat het gepaard met grote kosten, wat bijvoorbeeld blijkt uit de het feit dat bijna 1 miljoen euro extra in deze begroting is opgenomen voor overhead.

Jawel, dit is een collega waar ook Ronduit Open met de sceptor zwaait, de gezworen tegenstander van overhead en loonkosten! En dan spreken we nog niet over de grote mate van externe inhuur en het waterhoofd, dat ontstaan is in de organisatie met al de managers, adjuncten en hoofden.

En dan moet er ook nog een duur feestje gevierd worden, liefst 100.000 euro wil dit college besteden aan het 10 jarige bestaan. Wat ons betreft dus niet: zie ons amendement.

Thema Economische ontwikkeling

Over de belangrijkste onderdelen kunnen wij het eens zijn: toerisme en recreatie, verduurzaming landbouw en het beter benutten van de bedrijfslocaties zoals Zevenellen. Overigens vergeet het college –en dat stelt de VVD terecht– dat er voor de startende ondernemers beleid moet worden ontwikkeld.

Toerisme: de gemeente wil inzetten op toerisme. Ze zeggen dat ze dagrecreatie willen stimuleren en versterken, maar laten ondernemers die hier actief in zijn niet meeprofitieren van de subsidieregeling die aan de pot toeristenbelasting wordt onttrokken tbv investeringen voor de grote verblijfsrecreatieve toeristische ondernemingen als de Leistert. Zo bleek uit de treurige behandeling van de aanpassing toeristenbelasting in de vorige raadsvergadering. Deze regeling is namelijk via een convenant exclusief voor ondernemers die toeristenbelasting heffen. Terwijl de verblijfsrecreatieve ondernemingen evenveel toeristenbelasting betalen als ongeacht welke andere ondernemer dan ook, namelijk niets, mogen zij wel belastinggeld vorderen van de gemeente. Dat een verblijf in Leudal niet alleen afhangt van de overnachtingsaccommodatie, maar in grote mate ook van wat er in de omgeving is te doen, is misschien te moeilijk voor uw raad. In ieder geval is het zo dat de ondernemer van dagrecreatie – speeltuinen, (water) sportmogelijkheden, exposities, excursies, belevingsparken enz - een belangrijke toeristische ketenpartner is, en daarmee zorgt voor verblijfsrecreatie. Dit zou de gemeente dus kunnen ondersteunen!

-Over verduurzaming van de landbouw is Progressief Leudal altijd duidelijk geweest: meer focus op ecologie, verbrede en biologische landbouw en afbouw van aantallen stinkende varkens en kippen. Alleen kwaliteitsvlees zal renderend blijven voor de boeren.

-Biobased zevenellen: In de praktijk gaat het voor 80% om mestverwerkingsbedrijven. Dat lost niets op in termen van het werkgelegenheid en schone economie. Bio heeft in dit geval dus niets te maken met schoon en gezond en biobased is in dit geval ook geen kruisbestuiving tussen de bedrijven, de circulaire productie. Het is gewoon: mest wordt aangevoerd, bijvoorbeeld wordt dan het vocht onttrokken en droge mest en vocht worden dan weer afgevoerd. Het is maar de vraag of je dit soort activiteiten op die locatie, dicht bij woonkernen, moet willen. Er zijn vele andere bedrijven te bedenken die afval verwerken tot een nieuw product. Een bezoekje aan de Dutch Design Week in Eindhoven had veel inspiratie kunnen opleveren mbt biobased produceren en een biobased economy.

Daarom nog een visionaire oproep aan deze coalitie:

Wij pleiten er nogmaals voor om Leudal als innovatieve groene gemeente op de kaart te zetten. Waarom zouden we geen 'bruggen van biocomposiet' slaan tussen toerisme en bedrijvigheid en het beschermen van natuurwaarden. Waarom doorgaan met ontgrinding en ontgronding? Waarom Zevenellen voor strontbedrijven bestemmen? Waarom wordt niet gehandhaafd bij het kappen van bomen en illegaal verwijderen van houtopstanden?

Goed is het stimuleren van het gebruik en de opwekking van alternatieve energie uit zon, wind en water. Deze elementen zijn blijvend en gratis en schoon.

Agro, chemie en goede voeding zijn ontwikkelingen van de toekomst. Dat moet gestimuleerd worden ipv proberen een zoveelste illegaal gebouwde stal te legaliseren.

Standpunten:

1. De begroting 2017 (incl. bijlagen) en de meerjarenraming 2018-2020 vast te stellen;
→ n.a.v. de bespreking.

2. Ook vanaf 2018 het onderhoudsniveau vastgoed te handhaven op niveau 4;
→ tegen, namelijk afhankelijk maken van het onderhoudsplan, dat in 2017 wordt opgesteld.
3. De afschrijvingstermijnen voor vastgoed met 5 jaar te verlengen en op leegstaande panden met verkoopintentie niet meer af te schrijven;
→ tegen, dit is jezelf voor de gek houden.
4. De dekkingsreserve infrastructuur in te stellen;
→ akkoord.
5. De kredieten van het Meerjarig investeringsprogramma 2017-2020 voor de jaarschijf 2017 tot een totaalbedrag van € 4.701.925 te voteren;
→ akkoord.
6. De kredieten van de geprioriteerde majeure projecten voor 2017-2019 voor de jaarschijf 2017 tot een totaalbedrag van € 2.204.000 (bruto) te voteren;
→ tegen, want het voteren is nog niet aan de orde voor projecten waar nog geen volledig en goed plan voor is voorgelegd.
7. De voordelen van de Septembercirculaire 2016 vanaf het jaar 2017 toe te voegen aan de resultaten van de (meerjaren)raming 2017-2020;
→ akkoord.